

ת"פ 46749/08/15 - מדינת ישראל נגד יריב שלום צרור

בית משפט השלום בנצרת

18 יולי 2017

ת"פ 46749-08-15 מדינת ישראל נ' צרור
אחר 1290300638

בפני: כב' השופטת הבכירה-לילי יונג-גפר
המאשימה מדינת ישראל

נגד הנאשם יריב שלום צרור

נוכחים: מטעם המאשימה - מתמחה גב' הדס שלמה

מטעם הנאשם - בעצמו ועו"ד שלמה עובדיה

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על-פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של מרמה, השמטה מדו"ח וקיום פנקסי חשבונות כוזבים, בהתאם לפקודת מס הכנסה.
2. בהתאם לכתב האישום המתוקן, הנאשם שימש בזמנים הרלוונטיים נהג משאית וביצע עבודות הובלות. עד לשנת 2005, עבד הנאשם תחת עוסק מורשה מס' 025651514 וניהל מערכת הנהלת חשבונות המתבססת על מספר זה (להלן: "המספר הישן"). במהלך שנת 2005, נקלע הנאשם לבעיות כלכליות אשר הביאו אותו לפשיטת רגל. אז, אפשרה רשות המיסים באמצעות פקיד שומה צפת, לנאשם להוציא חשבוניות תחת עוסק מורשה נשוא מספר 793020363 (להלן: "המספר החדש"), אשר היה אמור להחליף את המספר הישן. על אף האמור, המשיך הנאשם בשנים 2007 - 2008 להוציא חשבוניות על שם המספר הישן, במקביל לחשבוניות שהוציא על שם המספר החדש, כך שלמעשה ניהל מערכת פנקסי חשבונות כפולה. הנאשם לא כלל את החשבוניות שהוציא בתקופה זו על שם המספר הישן בספרי הנהלת החשבונות שלו, וכן לא כלל את החשבוניות הנ"ל בדיווחיו למס הכנסה. סך החשבוניות שלא דווחו כ- 720,000 ₪.

3. עוד על-פי כתב האיטום המתוקן, בשנים 2007 - 2008, השמיט הנאשם מדיווחיו למס הכנסה חשבוניות שהוציא על שם המספר החדש בסך של 163,576 ₪. בהמשך, וכחלק מסכום ההשמטה, הוציא הנאשם באותן שנים שתי חשבוניות על שם המספר החדש, כאשר דיווח בספרי הנהלת החשבונות שלו ובדיווחיו למס הכנסה, על סכומים נמוכים מאשר היו החשבוניות בפועל, כדלקמן:

· חשבונית מס' 1073 מיום 31.5.07, בסך 100,129 ₪ דווחה בסך של 10,012 ₪. סכום ההשמטה: כ-90,000 ₪.

· חשבונית מס' 1151 מיום 30.6.08, בסך 55,287 ₪ דווחה בסך של 5,527 ₪. סכום ההשמטה: כ-50,000 ₪.

4. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי אם במועד הטיעון לעונש יסיר הנאשם את המחדל, תבקש המדינה להטיל על הנאשם מאסר בפועל למשך 6 חודשים ועונשים נלווים, ואילו ההגנה תבקש כי עונש המאסר ירוצה בעבודות שירות, בכפוף לחוות-דעת הממונה על עבודות שירות. במידה ולא יוסר המחדל, יטענו הצדדים לעונש באופן חפשי.

טיעוני המאשימה לעונש

5. ב"כ המאשימה טוענת כי מתחם הענישה ההולם לעבירות שביצע הנאשם הנו מאסר בפועל שבין 10 ל-22 חודשים, וכן קנס שבין 5 ל-10 אחוזים מגובה העבירה, וביקשה להטיל על הנאשם עונש בתחום הבינוני - נמוך של המתחם.

6. בטיעוניה עמדה ב"כ המאשימה על חומרת מעשי הנאשם אשר ביצע עבירות מתוך כוונה לחמוק מתשלום מס, מעשים הפוגעים בערכים חברתיים של ביטחון הכלכלי של הציבור וערך השוויון בנשיאה בנטל המיסים. נוכח הנזק שמסבות אותן עבירות, קלות הביצוע והקושי בחשיפתן, קבעה הפסיקה שיש להטיל בגינן עונשי מאסר ממושכים לצד קנסות ניכרים.

7. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, נטען כי מצבו הכלכלי האישי של נאשם אינו יכול לבוא בחשבון תוך פגיעה באינטרס הציבורי המחייב השתתפות ענישה הולמת, ואינו בגדר צידוק מפני אי מילוי החובה לשלם מס כדין.

8. לבסוף טענה ב"כ המאשימה כי הנאשם הסיר את המחדל בצורה חלקית בלבד. הוא אמנם הגיע להסדר עם רשויות המס, אך השיקים שהגיש לצורך ביצוע התשלום נדחו על-ידי פקיד השומה. הסרת המחדל החלקית הובאה בחשבון, לטענת המאשימה, לזכותו של הנאשם, בעתירתה להטלת עונש ברף הבינוני-נמוך של המתחם.

9. ב"כ הנאשם ביקש מבית-המשפט להסתפק בהטלת עונש מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות.

10. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות טען כי הנאשם פנה לפקיד השומה, הגיע עמו להסדר על

גובה החוב, מתוכו שילם סך של 80,000 ₪ במזומן, ומסר 36 המחאות נדחות ביחס לסילוק יתרת החוב. לטענת הסנגור, יום טרם הטיעון לעונש, נקרא הנאשם למשרדי פקיד השומה, וההמחאות הושבו לידי. הסנגור מסר כי ב"כ המאשימה הודיעה לו בשיחה טלפונית כי מסירת המחאות עתידיות אינה מהווה לדידה הסרת המחל. ב"כ הנאשם טען כי ההמחאות שנמסרו על-ידי הנאשם לפקיד השומה היו המחאות תקינות, המשוכות מחשבונה של חברה בע"מ, ואלה הושבו לידי הנאשם שלא בצדק, וכי מבחינת הנאשם הרי שהוא פעל באופן מלא להסרת המחל ובהתאם להחלטת בית-המשפט מיום 7.5.17.

11. עוד נטען באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, כי הנאשם בן 44, נשוי ואב לשניים בני 9 ו-12, העובד אצל אביו אשר מצוי במצב בריאותי קשה, כנהג משאית ומשכר 11,000 ₪ בחודש. אמו של הנאשם מרותקת לכיסא גלגלים וסובלת ממחלת פרקינסון. גם מצבו הבריאותי של הנאשם בכי רע, והוא סובל ממחלת-לב, עבר צנתור וניתוח לקיצור קיבה. בתמיכה לטיעונו לעונש הגיש הסנגור תיעוד רפואי בנוגע לנאשם ולהוריו.

12. הסנגור טען כי הנאשם ביצע את העבירות מסיבות כלכליות, לאחר שהיה נתון בהליכי פשיטת רגל ונתון עד היום בחובות כבדים. נגד הנאשם מתנהלים 62 תיקי הוצל"פ שסכומם הכולל מעל 3.5 מיליון ש"ח (הוגשה רשימת תיקים לחייב ממערכת ההוצל"פ). אשתו של הנאשם עובדת כסייעת לאשה ולילדה נכה, ומשתכרת 2,500 ₪ בחודש. למעשה, הנאשם ואשתו צפויים להקדיש את מלוא הכנסתם החודשית לכיסוי החוב למס הכנסה.

13. בנוסף טען הסנגור כי יש לזקוף לזכות הנאשם את עברו הנקי, את הודאתו, ואת החרטה המלאה שהביע כפי שבאה לידי ביטוי בהסדר שנחתם עם רשויות המס.

עוד טען כי מדובר בעבירות מן השנים 2007-2008, כתב האישום הוגש באוגוסט 2015, ואנו נמצאים כיום כ-10 שנים לאחר ביצוע העבירות. הנאשם מנסה לשקם את חייו ולהתאושש מהכישלון העסקי שחוה.

14. הנאשם בדבריו בבית-המשפט מסר כי מהיום שהשתחרר מהצבא, בשנת 1995, ועד היום הוא רק עובד. בשנות ה-2000 חווה משבר כלכלי, חברות רבות פשטו את הרגל ולקוחות לא שילמו לו, אז - הסתבך. משפחתו התגיסה כדי לסייע לו לעמוד בהסדר התשלומים למס הכנסה. לאחר שאושר ההסדר שילם בצ'ק את התשלום הראשון, הגבוה מבין כולם, והצ'ק נפרע. למרות זאת, יצרו איתו קשר ממס הכנסה והודיעו לו ש"יש בעיה". הנאשם ואחיו הציעו לפקיד השומה לערוב אישית לפירעון ההמחאות שמסר. הוא רוצה לעמוד בהסדר ולפרוע את החוב. בשל מצבו אין הוא מחזיק בהמחאות אישיות, אלא שהוא קיבל את ההמחאות מהחברה בה הוא עובד, והחברה מקזזת לו את סכום ההמחאות משכרו. הנאשם ביקש הזדמנות לפתוח דף חדש.

דין

15. בסעיף 40 ג' (א) לחוק העונשין תשל"ז - 1977 (להלן: "החוק"), נקבע כי בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות שביצע הנאשם, בהתאם לעיקרון המנחה הקבוע בסעיף 40 ב' לחוק, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

16. הערכים החברתיים המוגנים הנפגעים כתוצאה ממעשי הנאשם הנם השמירה על הקופה הציבורית, ערך השוויון בנשיאה בנטל, אמון הציבור במערכת הכלכלית וסדר חברתי תקין (רע"פ 3995/15 זלבני נ' מדינת ישראל (18.6.15); רע"פ 1717/14 ליזרוביץ נ' מדינת ישראל (30.3.14); רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.13)).

מדיניות הענישה הנוהגת

17. בעבירות דומות, השיתו בתי המשפט על ערכאותיהם השונות, עונשים מגוונים, התלויים בין היתר בנסיבות ביצוע העבירות, בהיקפן הכספי ובשאלת הסרת המחדלים - החל ממאסר קצר לריצוי בעבודות שירות, בצירוף מאסר על-תנאי, ועד למאסרים ממושכים בפועל, כל אלה בצירוף קנסות כספיים בשיעור המבטא את חומרת המעשים מבחינת היקפם הכספי וגודל הנזק לקופת המדינה.

כדוגמא, שימת הלב מופנית לע"פ (מח' ת"א) 43832-10-13 שאול נ' מדינת ישראל (17.2.14); עפ"ג (מח' י-ם) 51195-04-15 אבו טיר נ' מדינת ישראל (15.11.15); עפ"ג (מח' ת"א) 56587-07-13 מדינת ישראל נ' קובי (27.11.13); ת"פ (ת"א) 37044-11-11 מדינת ישראל נ' נבון (21.4.13); ת"פ (פ"ת) 16995-12-08 מדינת ישראל נ' שמעון (26.4.10); ת"פ (ת"א) 41478-12-09 מדינת ישראל נ' דוד (8.7.12).

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות

18. מדובר בעבירות שבוצעו באחריותו הבלעדית של הנאשם. במשך תקופה של כשנתיים, נמנע הנאשם מלדווח על הכנסות בהיקף של כ-720,000 ₪, תוך שהוא עושה שימוש בחשבונות שנתרו ברשותו על שם מספר עוסק מורשה ישן. עוד השמיט הנאשם מדיווחו למס הכנסה שתי חשבונות שהוציא על שם מספר עוסק מורשה חדש, בסך של 163,576 ₪.

העבירות בוצעו אכן, בשנים 2007-2008, אך כפי שקורה לעתים קרובות בעבירות כלכליות בכלל ובעבירות מס בפרט, נתגלו רק כעבור מספר שנים, ואזי הוגש כתב האישום.

19. היקף המרמה מלמד כי מדובר בהתנהלות שיטתית ואקטיבית להבדיל ממחדל חד פעמי. מעשים מסוג זה משבשים את פעילותה השוטפת של מערכת המסים ופוגעים בתקינותה, שוויוניותה ובקופת המדינה, ומחייבים מענה עונשי נחוש שיהווה משקל נגד לפיתוי הרב שבביצוע עבירות מס, ובמיוחד תוך נקיטת אמצעי מרמה.

20. כעולה מהטיעונים לעונש, סכום המס לתשלום בהתאם להסדר שנחתם בין רשויות המס ובין הנאשם, עומד על כ-400,000 ₪ מתוכם 270,000 ₪ קרן החוב - ולפיכך הנזק לקופה הציבורית הנו בהיקף ניכר.

21. לאור האמור לעיל, מתחם העונש ההולם לעבירות שביצע הנאשם, נע בין מאסר קצר, שיכול וירוצה בעבודות שירות, ועד ל-18 חודשי מאסר, בצירוף מאסר על תנאי, קנס והתחייבות.

גזירת העונש המתאים

22. בגזירת העונש המתאים לנאשם שבפניי וכקבוע בסעיף 40 יא' לחוק, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות

אשר אינן קשורות בביצוע העבירות. נסיבות אלו נלמדות מטיעוני הצדדים לעונש, ומהראיות לעונש.

23. אין לנאשם הרשעות קודמות, הוא הודה במיוחס לו, הן בחקירה והן בבית-המשפט, ונטל אחריות על מעשיו. מצבו הכלכלי של הנאשם בכי רע, ולאחר הסתבכות עסקית אליה נקלע הוא עובד לפרנסתו כנהג משאית שכיר, ורובצים עליו חובות בהיקף של מיליוני שקלים. כמו-כן, מצבו הבריאותי של הנאשם אינו תקין, והוא סובל ממחלת-לב ועבר ניתוח לקיצור קיבה. הנאשם נשוי ואב לשתי בנות הסמוכות על שולחנו, וכן הנאשם תומך בהוריו המבוגרים, ומסייע להם, משום שגם הם סובלים מבעיות בריאות קשות ומקשיי ניידות, כעולה מהתייעוד הרפואי שהוגש בעניינם.

24. הנאשם חתם עם רשויות המס על הסדר לתשלום סכום המס המתחייב מההכנסות אותן השמיט, ובהתאם להסדר שילם את התשלום הראשון בסך 80,000 ₪ על חשבון חובו, בהמחאה אותה קיבל ממעסיקו ואשר נפרעה. על חשבון יתרת החוב מסר הנאשם לפקיד השומה, בהתאם להסדר, 36 המחאות ממעסיקו. יחד עם זאת, מסיבה שאינה ברורה השיב פקיד השומה לידי הנאשם את ההמחאות. עד למועד כתיבת שורות אלה טרם הוברר מדוע הושבו לידי הנאשם ההמחאות אותן מסר לצורך פירעון החוב והסרת המחדל. ברי כי הנאשם עצמו, נוכח מצבו הכלכלי, אינו יכול למסור לידי פקיד השומה המחאות אישיות שלו לפירעון החוב, וכי תשלום החוב נעשה בדרך של תשלום על-ידי מעסיקו וקיזוז משכר עבודתו. המחאה ראשונה שנמסרה לפקיד השומה ממעסיקו של הנאשם, נפרעה כאמור.

בהתאם להחלטתי מיום 7.5.17: "מובהר בזה כי הסרת המחדל משמעוה הסכם חתום המפרט את גובה החוב ופריסתו לתשלומים, לרבות ביצוע בפועל של תשלום ומסירה של המחאות נדחות לגבי מלוא החוב".

בנסיבות אלו, יש לראות בנאשם כמי שעשה כל שלאל ידו על-מנת להסיר את המחדל, ולפיכך ראוי לזכות בהקלה בעונש הנובעת, באופן טבעי, מנטילת האחריות והבעת החרטה הבאות לידי ביטוי בהסרת המחדל, כמובן בהתחשב בעובדה כי בסופו של דבר נותר חוב בלתי מבוטל שטרם שולם.

25. חוות-דעת הממונה על עבודות שירות חיובית, ונמצא כי הנאשם מתאים לריצוי עונש מאסר בעבודות שירות, במגבלות הפיזיות המפורטות בחוות-הדעת.

לאור האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם עונשים כדלקמן:

1. מאסר בפועל למשך 6 חודשים אשר ירצו בעבודות שירות ביד עזרא ושולמית, כמפורט בחוות דעת הממונה על עבודות השרות.

על הנאשם לתאם בתוך 7 ימים מהיום את מועד תחילת ריצוי עבודות השירות עם הממונה

על עבודות שירות, שכן המועד המוצע חלף כבר.

2. מאסר על תנאי של 9 חודשים, והתנאי הוא כי לא יעבור במשך 3 שנים מהיום עבירה לפי פקודת מס הכנסה מסוג פשע.

3. מאסר על תנאי של 4 חודשים, והתנאי הוא כי לא יעבור במשך 3 שנים מהיום עבירה לפי פקודת מס הכנסה מסוג עוון.
4. קנס בסך 50,000 ₪. הקנס ישולם ב- 25 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1/10/2017. במידה ותשלום כלשהו לא ישולם במועדו, תעמוד יתרת הקנס כולה לפירעון מיידי.
5. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 10,000 ₪ להימנע במשך שלוש שנים מהיום מעבירה לפי פקודת מס הכנסה מסוג פשע. אם לא יחתום על ההתחייבות ייאסר למשך 100 ימים או עד שיחתום, לפי המוקדם.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן והודע היום כ"ד בתמוז התשע"ז, 18/07/2017 במעמד הנוכחים.

לילי יונג-גפר, שופטת בכירה